

M. İlker AYCI*

“Denetim, fırsatlar yaratan, bakış açılarını değiştiren, hatalardan dönmeyi sağlayan ve riskleri görünür kılan bir mekanizmadır.”

*T.C. Başbakanlık
Türkiye Yatırım Destek ve
Tanıtım Ajansı Başkanı

DENETİŞİM: Sayın Başkan, okuyucularımıza kısaca kendinizi tanıtır mısınız? M. İlker AYCI kimdir?

M. İlker AYCI: 1971 yılında İstanbul’da doğdum. Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü’nden 1994 yılında mezun olarak, Siyaset Bölümü’nde çeşitli araştırmalarda bulunmak üzere İngiltere Leeds Üniversitesi araştırmacı olarak görev aldım.1997 yılında Marmara Üniversitesi İngilizce Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans programından mezun oldum.

Kurtsan ilaçları’nda 1994 yılında başlayan iş hayatım sırasıyla; İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Universal Dış Ticaret AŞ, Başak Sigorta ve Güneş Sigorta Genel Müdürlükleri ve son olarak da Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Başkanlığı olarak devam etmektedir.

Aynı zamanda, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği, DEİK Türk-Çin İş Konseyi, Vakıf Emeklilik A.Ş. ve VakıfBank Güneş Sigorta Spor Kulübü (2008 Avrupa Challenge Cup Şampiyonu) gibi kurumlarda yönetim kurulu üyeliği ve başkanlık gibi görevler de üstlendim.

DENETİŞİM: Başkanlığını yaptığınız Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı hakkında bilgi verir misiniz?

AYCI: Öncelikle Denetişim dergisine bu imkânı tanıdığı için teşekkür ediyorum, okurlarınıza da selamlarımı sunuyorum.

2011 yılı Ocak ayından itibaren Başkanı olduğum Başbakanlık Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı; ülkemizin ekonomik kalkınmasında gereksinim duyulan yatırımların artırılması için Türkiye’de yatırım yapılmasını özendirmeye yönelik yatırım destek ve tanıtım stratejilerinin belirlenmesi ve uygulanması amacıyla 21/06/2006 tarihli 5523 sayılı Kanun’la kurulmuştur.

Ajansımız, direkt Sn. Başbakan'a bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

T.C. Başbakanlık Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı; ülkemizin yatırım ortamını ve yatırım fırsatlarını ulusal ve global düzeyde tanıtmakta, aynı zamanda ülkemize yapılacak yatırımlar konusunda farkındalık yaratmaya yönelik faaliyetlerde bulunmaktadır. Bunlara ek olarak Ajans; yerli ve yabancı yatırımcılara, yatırımları öncesinde, yatırımları sırasında ve yatırımların gerçekleşmesi sonrasındaki süreçlerde koordinatör kurum olarak 'tek durak ofisi' yaklaşımıyla her türlü desteği sağlamaktadır.

DENETİŞİM: Ajansın ismi özellikle son dönemlerde kamuoyunda çok sık bir şekilde gündeme gelmektedir. Bugüne kadar yapılan çalışmalar ve bundan sonraki projeleriniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

AYCI: Türkiye özellikle son on yılda siyasi istikrarla birlikte gelen ekonomik güven ortamında neredeyse tüm makro göstergelerde gerçek bir başarı hikâyesi olarak tanımlayabileceğimiz ilerlemeler kaydetti. Son zamanlarda bütün bu göstergelerin yanında üzerinde gayret gösterilmesi gerektiği konusunda ciddi bir farkındalık oluşan cari açık hususunun ön plana çıktığını görüyoruz. Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı olarak bizim yatırım çekme stratejimizin ana eksenlerinden biri ödemeler dengesine pozitif yansıyacak yatırımların ülkemize çekilmesidir. Bu yüzden Ajansın isminin özellikle son dönemlerde daha çok gündeme gelmesi de bu bağlamda çok da tesadüfi değildir. Genel itibarıyla bu stratejiniz nedir diye soracak olursanız, şöyle açıklayabiliriz; ödemeler dengesi eksenli doğrudan yatırım çekmenin üç önemli özelliği var. Birincisi, her şeyden önce ülkeye doğrudan yatırım sermayesi çekerek cari açığın finansmanına katkı sağlamak, ki siz de takdir ederseniz, cari açığın en sağlıklı finansman kaynaklarından biri uluslararası doğrudan yatırımlardır. İkinci önemli özellik ise ithalatımızı azaltacak yatırımların ülkemize çekilmesidir. Bunun için önce ticaret açığı verdiğimiz sektörleri bir tespit ediyoruz, daha sonra bu sektörlerde ithal ettiğimiz ürünleri tespit ederek bu ürünlerinden Türkiye'de üretilme imkânı olanları seçerek dünya bu alanda üretim yapan yatırımcıları tespit edip onları yakın markaja alıyoruz. 2011 yılında duyurusunu

yaptığımız bazı yatırımlar bu stratejinin amaçladığı yatırımlar açısından güzel örnekler oldular. Örneğin, kimyasal ürünler Türkiye'nin en fazla ticaret açığı verdiği ürünlerin başında gelmektedir, 20 milyar doların üzerinde bir açıktan bahsediyoruz, kısa bir süre önce dünyanın kimya devi, DOW Chemical, yerli ortağı ile beraber Türkiye'de 1 milyar dolarlık bir yatırım kararı aldı, aynı şekilde Hindistan'ın önde gelen şirketlerinden ADITYA Adana'da viskon elyaf üretimi yapmak için 510 milyon dolar tutarında bir yatırım kararı aldı, viskon elyaf tamamen ithalat ile karşıladığımız bir ürün, ve ihracatımızın hiç olmadığı bu ürün için yıllık ithalatımız 500-600 milyon dolar civarında, ki gittikçe de artmaktadır. Yine Güney Kore'nin en büyük firması ve dünyanın en büyük üçüncü demir çelik üreticisi POSCO Türkiye'de paslanmaz çelik üretimi yapmak için 350 milyon dolarlık bir yatırım yaptı, ki bu da tamamen ithalat ile karşıladığımız bir ürün. Stratejimizin üçüncü önemli özelliği de ihracatımızı artıracak yatırımların ülkemize çekilmesidir, buna örnek de HP'nin Türkiye'yi bir üretim üssü olarak seçip, Çorlu'da yılda 200 bin civarında bilgisayar üreterek, Türkiye'den Ortadoğu, Kuzey Afrika ve diğer çevre pazarlara ihracat yapmak için yapmış olduğu yatırımdır.

Bundan sonra da Ajansımızın çalışmalarında Türkiye'nin ekonomik hedefleri doğrultusunda ve özellikle sektörel çalışmalarımız sonucunda elde ettiğimiz bilgiler ışığında şekillendireceğimiz stratejilerimizle ülkemizin gücüne güç katacak çalışmalar yaptığımızı göreceksiniz.

Ajansımıza yüklenmiş olan misyon, hızla değişen makro dinamikler doğrultusunda hızlı çözümler üreten dinamik bir yapı olmamızı zorunlu kılıyor; zaten bu yüzden kuruluş kanunumuz alışlagelmişin dışında bir şekilde dizayn edilerek Ajansımıza münhasır bir yapı kazandırılmıştır. Bu yeni yapının anlaşılması da takdir ederseniz ki zaman alacağından çalışmalarımız sırasında bazı zorluklarla karşılaşmıyor değiliz; fakat özellikle ülkemiz için hayırlı sonuçlar doğuracak çalışmalarda bulunabilmenin sağladığı yüksek motivasyon ve bağlı bulunduğumuz Sayın Başbakanımız başta olmak üzere tüm devlet kurumlarımızdan ve sivil toplum kuruluşlarından aldığımız destek ile başaramayacağımız şey olmadığına inanıyoruz.

DENETİŞİM: Sizde iyi bir yöneticinin denetime yaklaşımı nasıl olmalıdır?

AYCI: Şöyle bir düşünün, hayatımızın her anında denetim ve kontrol vardır. Keza denetim evrenseldir. Amacına, türüne ve kuruluşuna bakılmaksızın tüm teşkilatlar denetimsiz çalışamaz. İnsan da kendini denetlemeden işlerini yapıp gerçekleştiremez. Bence denetim, hedef ve amaçlardan sapmayı önlemek için, teşkilatın işlemlerini izleme ve düzeltme sürecidir.

Denetim, fırsatlar yaratan, bakış açılarını değiştiren, hatalardan dönmeyi sağlayan ve riskleri görünür kılan bir mekanizmadır. İyi bir yönetici de elindeki bu imkânı etkin ve etkili bir şekilde kullanmalı, yönetim biliminin olmazsa olmaz ayağı olarak görmelidir.

Kendisinden emin olan ve ülkesi için en iyisini yapmayı şiar edinmiş hiçbir yöneticinin denetimden ve hesap vermekten korkmaması lazım. Çok şükür bizde kendimizden eminiz ve ülkemiz için görevimizi en iyi şekilde yapmanın peşindeyiz.

DENETİŞİM: Genel olarak iç denetim hakkında ki düşüncelerinizi alabilir miyiz?

AYCI: Dünya değişiyor, ülkemiz de değişiyor. Değişim sürecine ayak uyduranlar geliştirebiliyor. Bilindiği üzere son yıllarda ülkemizde gelişim sürecinde. Özellikle kamu yönetiminde meydana gelen gelişmeler umut verici. Bunlardan biri de kamu denetim sistemine iç denetimin girişidir. Bizler iç denetimi modern denetim

yaklaşımı olarak görüyoruz. Yıllardır bildiğimiz klasik denetim yaklaşımının kamu yönetimine katkıları artık yetersiz kalmakta ve yeni bir soluk ile katma değer üreten bir denetim anlayışına ihtiyaç duyulmakta idi. İşte iç denetim de tam bu ihtiyacın hissedildiği anda ülkemiz gündemine girdi. Gerek mahalli idarelerdeki ve gerekse risk yönetimi alanındaki görevlerimde iç denetimin özellikle kurumlara ve idarecilere artı değer kattığını, yol gösterdiğini, danışmanlık fonksiyonunu faydalı bir şekilde kullandığını gördüm. Denetimin, kontrolün hiç te soğuk bir yüzü olmadığını, uluslararası standartlara bağlı, gayet şeffaf ve sistematik bir şekilde de denetim yapılabileceğini iç denetim uygulamaları ile bir kez daha anlamış durumdayız. Keza, ajansımızda da iç denetim faaliyetlerine son derece önem veriyoruz, iç denetimimiz ile uyumlu bir şekilde çalışıyoruz ve kendisinden maksimum düzeyde verim alıyoruz. Tabi bu; üst yönetici olarak bizlerin iç denetçilere olan desteğinin de önemini ortaya koymakta. Öte yandan denetçilerin yaklaşımları, mesleki bilgilerini korumaları, denetçi terbiyesi ile hareket etmeleri ve idarenin amaç ve hedeflerine inanmaları da çok önemli.

Değişimden bahsettik, özellikle kamuda iç denetimin gündeme girişi yeni sayılır. İç denetim sistemin oturması için biraz daha süreye ihtiyaç olduğunu düşünmekteyim. İç denetim uygulamaları arttıkça, ihtiyaç duyulacak yeni düzenlemeler ve destekler mutlaka sağlanacaktır. Bizlerde iyi uygulamaların arkasında oluruz ve elimizden gelen her türlü desteği de vermeye çalışırız. Bu mülakat vesilesiyle iç denetçi arkadaşlarımıza mesleklerinde başarılar diliyorum. Ayrıca DENETİŞİM derginizi de zaman buldukça okuyor ve istifade ediyorum. Yayın hayatınızın daim olması dilekleriyle tekrar teşekkür ediyor tüm okuyucularınızı en kalbi duygular ile selamlıyorum.

"Denetimin, kontrolün hiç te soğuk bir yüzü olmadığını, uluslararası standartlara bağlı, gayet şeffaf ve sistematik bir şekilde de denetim yapılabileceğini iç denetim uygulamaları ile bir kez daha anlamış durumdayız."